

Skabb patientinformation, vårdhygienisk riktlinje

Bakgrund

Under senare år har skabb blivit en vanlig åkomma. Orsakerna till detta är ej med säkerhet kända, men ett faktum är, att alla människor och alla åldrar kan råka ut för sjukdomen, även där den hygieniska standarden är hög.

Skabbdjuret är ett kvalster, mindre än ½ mm stort, som gräver små gångar i hudens hornlager. Huvudsakligaste symtom är klåda, som ofta blir intensiv på natten. De vanliga ställen på kroppen där djuret angriper är mellan fingrarna, på armbågarna, på skinkorna och på könsorganen samt på fötterna. Hos spädbarn kan dock även ansiktet, handflator och fotsulorna angripas. Klådan förorsakas av en överkänslighet mot skabbdjuret i form av eksem som ibland kan spridas till hela kroppen.

Smittväg/ smittsamhet

Skabb smittar genom nära, lite längre kroppskontakt, sannolikt mer än fem minuter. Smitta sker inte genom flyktig hudkontakt som t ex handslag. Det är vanligt att flera familjemedlemmar blir angripna. Smittsamheten är stor för personer som sover i samma säng. Skabbdjuret kan inte hoppa, flyga eller förflytta sig i möbler, men kan i sällsynta fall överföras från textilier. Utanför huden kan skabb överleva 1-3 dagar. Första gången man drabbas dröjer det 4-6 till det att klådan sätter in.

Diagnos och behandling

Har du symtom som klåda/utslag bör du söka läkare. Diagnosen ställs genom att hitta ett levande skabbdjur, konstaterat via mikroskopisk undersökning. Behandling sker genom att djuren, inklusive ägg som kan finnas i gångar och ovanpå huden avdödas med registrerat läkemedel mot skabb. Vid konstaterad skabbinfektion sker behandlingen vid 2 tillfällen med 1 veckas mellanrum.

Medlet ska noggrant smörjas in på varje kvadratmillimeter på huden. Smörj från fotsula till hals och glöm inte underlivet. Smörj under naglarna som ska vara kortklippta. Insmörjning av händer ska ske efter varje handtvätt, toalettbesök och matlagning. Duscha efter 24 timmar. Om du behöver duscha innan behandlingsdygnets slut ska all hud åter smörjas in och behandlingstiden fortsätter därifrån. Efter varje avslutad behandling och dusch ska rena och oanvända kläder användas. Du smittar inte efter avslutad behandling.

Läkemedlet kan ge klåda och hudirritation som kan fortsätta ca 2-3 veckor. Smörj med mjukgörande hudkräm efter dusch. Om klådan däremot fortsätter mer än 2-3 veckor efter avslutad behandling bör läkare kontaktas.

Mobilisering

Du ska inte sitta med bar hud i gemensamma stolar med textilier och soffor under behandlingstiden. Lagg lakan som skydd över textila möbler om de används under behandlingstiden.

Tvätt

Det är viktigt att du tvättar **använda** kläder, handdukar, sängkläder, plädar, huvudbonader, handskar, skor, tofflor etc. i samband med 1:a behandlingstillfället. **Det ska upprepas vid behandlingsomgång 2.**

Förvara all tvätt i försluten påse och tvätta sedan i 60 grader eller i den



temperatur plagget tillåter. Skabbdjur är känsliga för uttorkning och överlever inte 50° C. Textila möbler, madrasser, mattor och annat poröst material som ej kan tvättas eller vädras, dammsugs eller täcks med plast och ställs undan i minst 3 dygn.

Avfall

Slängs i plastpåse som knyts ihop och kastas som vanliga sopor.

**Besök på t.ex.
vårdcentral
/sjukhus**

Informera att du behandlats för skabb. Bär rena kläder. Om du har förband ska de vara torra och rena.

Städning

Det är viktigt att städa i samband med första behandlingen och behandlingsomgång 2. Använd rengöringsmedel. Dammsug även textila möbler t.ex. soffa och stolar med tyg.

**Anhöriga/
Familjemedlemmar**

Vid konstaterad skabb sker behandlingen vid 2 tillfällen med 1 veckas mellanrum. Hemmaboende familjemedlemmar samt eventuella partners utan symtom behöver inte bedömas men ska behandlas 1 gång vid första behandlingstillfället.

Familjemedlemmar samt eventuella partners med symtom måste behandlas samtidigt och vid 2 tillfällen.

Behandling av barn under 1år bör alltid ske efter ordination av läkare.